

Nobel Peace Prize Watch

Åsgårdstrand, 15.9 2021

Jonas Gahr Støre, partileder Arbeiderpartiet
Trygve Slagsvold Vedum, partileder i Senterpartiet
Audun Lysbakken, partileder i Sosialistisk Venstreparti

BASEAVTALE MED USA ELLER FREDSPOLITIKK – HØRINGSRUNDE MÅ STILLES I BERO

Solberg-regjeringen har inngått avtale med USA om amerikanske militærbaser i Norge og har 8.9 2021 sendt ut et høringsnotat med svarfrist 8.12 2021. Det omfattende notatet vil kreve stor arbeidsinnsats fra de nær 100 høringsinstansene. Høringsuttalelsen tar opp utallige problemstillinger, men unngår den viktigste, at avtalen strider mot Grunnloven og må forkastes av Stortinget. Høringen blir dermed en sløsing med offentlige ressurser.

Avtalen er blitt til etter initiativ fra USA som ønsker et strømlinjet og ensartet system for sine 800 militære baser i 79 land. USA skal få eksklusiv og ukontrollert disposisjon av norsk grunn, med forlengelse hvert tiår. Dette vil svekke Norges rådighet over eget territorium i en spent internasjonal situasjon. Ikke bare har avtalen et mildt sagt anstrengt forhold til Grl, §1 («Kongeriket Norge er eit fritt, sjølvstendig, udeleleg og uavhendeleg rike», vi antar at den er i klar strid med §25, første ledd, første setning («Kongen har høgste befalinga over forsvarsmakta til riket.»). Regjeringen skal altså etter §25 ha innsyn og overordnet styring og ansvar for all militær virksomhet i Norge, formentlig også om fremmede tropper etter §25 kalles inn «til hjelp mot fiendsleg overfall».

Avtalen vil ha store og langsiktige konsekvenser for Norge, det svært uheldig at den ikke ble forelagt folket i det nettopp gjennomførte stortingsvalget. I siste uke av valgkampen fikk NPPW formulert et opprop på vår webside nobelwill.org/appell.html. Hele 15 annonser i landets 9 største aviser ble betalt av 1100 underskrivere som krevet at lovligheten av baseavtalen må utredes. Blant dem er flere anerkjente jurister, dommerne Ketil Lund, Nils Erik Lie og Christofer Heffermehl, professorene Terje Einarsen, Hans Petter Graver, Peter Ørebech, advokatene Håkon Elvenes, Gunnar Nerdrum, Øyvind Solberg.

1. Vi ber om at høringen snarest mulig stilles i bero inntil baseavtalens forhold til §25 er avklart – om mulig av den sittende regjering og senest når en ny regjering tiltrer.
2. Vi henstiller samtidig om at en ny regjering vil overveie «En ny fredspolitikk» som skissert i oppropet mot baseavtalen. Som politisk venn må Norge ikke stimulere USAs fiksering på vold, makt og våpen, men hjelpe USA med å befri seg fra seg selv. Vi må slutte å ruste opp for å vinne kriger, Norge trenger en aktiv politikk for å hindre krig.

Med hilsen,
NOBEL PEACE PRIZE WATCH

Fredrik S. Heffermehl

Addresses: mail@nobelwill.org, Nobel Peace Prize Watch, c/o Magnusson, Akvamaringatan 7 c, 421 77 Göteborg, Sverige. Phones: Sweden, +46 70 829 31 97 or Norway, +47 917 44 783.